

NYUZÓ MIHÁLY

Ha egy történelem szakost megkérdeznénk, hogy mit tud Nyuzó Mihályról, nem valószínű, hogy kielégítő választ kapnánk. Pedig nem jelentéktelen egyéniségről van szó, ugyanis egyike volt a Rákóczi-szabadságharc jobbágyszármazású tábornokainak, akik a fejedelemtől nemesi rangot kaptak.

Nagy Iván "Magyarország csalfádai" című lexikonában életéről mindössze ennyi található: "Rácfejtői jobbágyszármazású kuruc ezredeskapitány. Előbb Orlay Miklós törökországi hadának, majd Pekry Lőrinc ezredének vicekapitánya. 1706 elején már biztosan ezredeskapitány. 1707. május 20-án a fejedelem megneemesítette. A szatmári béke után, 1712. augusztus 15-én III. Károlytól is nemesiséget kapott. A nemeslevél által a nemesek sorába emeltetett."

Nyuzó Mihály egy kis csapat élén Majos Jánossal és Papp Mihálllyal együtt 1703. június 14-én Rákóczi fogadására a határhoz indult. Ott a fejedelem maga szabta meg a csapatok rendjét: elől két lengyel század állt, mögöttük Kis Albert hajdúi. Utánuk ruszin talpasok következtek Szalontai János vezetése alatt, majd Esze Tamás két százada Papp Mihálllyal és Bige Lászlóval az élen. Ez után sorakoztak fel a tarpaiak Móríc Izstvánnal, mögöttük az egyik román század, és legvégül Nyuzó Mihály emberei.

A szabadságharc alatt seregével Erdélyben harcolt, melynek főbb állomásai: Szovát, Vári, Fejérvár, Déva, Szeben, Belényes, Zalatna, Omlás; ezenkívül harcolt Tokajnál és Szolnoknál is. Rákóczi legközelebbi hűveinek hősiességükért birtokot adományozott. Így Nyuzó Mihálynak is, amit a fejedelem 1710. aug. 10-én Ungváron Károlyihoz címzett levele bizonyít: "... az mi Nyuzó Mihály kivánságát illeti, mivel Nyir-Adon magam saját jószága révén, maradékaim kárára nem adományozhatom el. Kegyelmed inkább vegye rá: mást kérjen magának, hivatkozván arra, hogy már ennekelőtte mint-hogy Erdélyben kívánom magamhoz közel tartani, ígérem neki Dees körül valamely jószágot."

- Károlyi Levéltár v k. 655. o. -

A szabadságharc után /valószínűleg/ szülőfalujában, vagy annak környékén élt. 1716-ban hirtelen meghalt. Környezete vallo-

mása szerint felesége mérgezte meg, akit ezért fejvesztéssel büntettek.

Hogy mi volt Nyuzó Mihály szerepe a szatmári békekötésben, azt még nem tárták fel a történeti kutatások. Annyit tudunk csak, hogy az okmányt Nyuzó is aláírta, sőt a Pálffy-Károlyi tárgyalások előkészítésében is részt vett.

Makkai Margit

/A fenti dolgozat készítője a nyiregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola hallgatója; a dolgozat az 1973. OTDK -n hangzott el./